Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY
ELEANOR SHARPSTON
prednesené 29. novembra 2018 [1]

Spojené veci C-582/17 a C-583/17

Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie
proti
H. (C-582/17)
R. (C-583/17)

[Návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Raad van State (Štátna rada, Holandsko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Nariadenie (EÚ) č. 604/2013 – Určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny v jednom z členských štátov – Následné žiadosti podané v dvoch členských štátoch – Dožiadanie o prijatie späť – Uplatnenie kritérií na určenie zodpovedného členského štátu žiadajúcim členským štátom – Článok 27 – Otázka, či rozsah súdneho preskúmania zahŕňa nesprávne uplatnenie kritérií kapitoly III žiadajúcim členským štátom“

1. Prostredníctvom týchto dvoch návrhov na začatie prejudiciálneho konania žiada Raad van State (Štátna rada, Holandsko) o usmernenie týkajúce sa uplatňovania nariadenia (EÚ) č. 604/2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov [2]. Za okolností, keď sa štátni príslušníci tretích krajín presunú z jedného členského štátu do iného členského štátu, podajú žiadosť o medzinárodnú ochranu v každom z nich, druhý členský štát pošle dožiadanie o prijatie späť a prijme rozhodnutie o odovzdaní dotknutej osoby do prvého členského štátu. Vnútroštátny súd sa pýta: i) či druhý členský štát môže (alebo je povinný) uplatniť kritériá stanovené v nariadení Dublin III (najmä tie, ktoré sa týkajú zlúčenia rodiny), aby určil, ktorý členský štát je zodpovedný; a ii) či je právo na preskúmanie alebo na odvolanie, ktoré sú zaručené týmto nariadením, k dispozícii na spochybnenie nesprávneho uplatnenia týchto kritérií.

Charta základných práv Európskej únie

2. Článok 7 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“) [3] zaručuje právo na rešpektovanie rodinného života. [4] Článok 47 prvý odsek stanovuje, že každý, ktorého práva a slobody zaručené právom Únie sú porušené, má právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom. [5]

1 Jazyk prednesu: angličtina.

2 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady EÚ z 26. júna 2013 (Ú. v. EÚ L 180, 2013, s. 31) (ďalej len „nariadenie Dublin III“). Toto nariadenie je súčasťou Spoločného európskeho azylového systému (CEAS). Ďalšie opatrenia zahŕňajú smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13. decembra 2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany (Ú. v. EÚ L 337, 2011, s. 9, ďalej len „kvalifikačná smernica“) a smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany (Ú. v. EÚ L 180, 2013, s. 60, ďalej len „smernica o konaniach“).

3 Ú. v. ES C 83, 2010, s. 391.

4 Článok 7 zodpovedá právu stanovenému článkom 8 Európskeho dohovoru o ľudských právach (ďalej len „EDĽP“).

5 Zodpovedajúce práva k právam obsiahnutým v článku 47 Charty sú uvedené v článkoch 6 a 13 EDĽP.

3. Článok 52 ods. 3 stanovuje, že v rozsahu, v akom Charta „… obsahuje práva, ktoré zodpovedajú právam zaručeným v Európskom dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd, zmysel a rozsah týchto práv je rovnaký ako zmysel a rozsah práv ustanovených v uvedenom dohovore. Toto ustanovenie nebráni tomu, aby právo Únie priznávalo širší rozsah ochrany týchto práv“.

Nariadenie Dublin III

4. Dublinský systém poskytuje kritériá a mechanizmy na ustanovenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadostí o medzinárodnú ochranu. [6]

5. Odôvodnenia nariadenia Dublin III obsahujú nasledujúce vyhlásenia:

– CEAS by mal zahŕňať z krátkodobého hľadiska jasnú a uplatniteľnú metódu na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o azyl. [7]

– Takáto metóda by mala byť založená na objektívnych a spravodlivých kritériách tak pre členské štáty, ako aj pre dotknuté osoby. Mala by umožniť najmä rýchle určenie zodpovedného členského štátu…. [8]

– V súlade s Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd a Chartou základných práv Európskej únie by členské štáty pri uplatňovaní nariadenia Dublin III mali predovšetkým zvažovať rešpektovanie rodinného života. [9]

– S cieľom zaručiť účinnú ochranu práv dotknutých osôb by sa mali v súvislosti s rozhodnutiami o odovzdaní do zodpovedného členského štátu stanoviť právne záruky a právo na účinný prostriedok nápravy predovšetkým v súlade s článkom 47 Charty základných práv Európskej únie. S cieľom zabezpečiť dodržanie medzinárodného práva by mal účinný prostriedok nápravy voči takýmto rozhodnutiam zahŕňať preskúmanie uplatňovania tohto nariadenia, ako aj právnej a faktickej situácie v členskom štáte, do ktorého sa žiadateľ odovzdáva. [10]

– Pokiaľ ide o zaobchádzanie s osobami, na ktoré sa vzťahuje pôsobnosť tohto nariadenia, členské štáty sú viazané svojimi povinnosťami vyplývajúcimi z nástrojov medzinárodného práva, ako aj z príslušnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. [11] Nariadenie Dublin III rešpektuje základné práva a dodržiava zásady, ktoré sú uznané najmä v Charte. Nariadenie Dublin III sa usiluje najmä zabezpečiť úplné dodržiavanie práva na azyl zaručeného článkom 18 Charty, ako aj práv uznaných podľa jej článkov 4, 7 a 47. [12]

6 Okrem nariadenia Dublin III zahŕňa tento systém nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 603/2013 z 26. júna 2013 o zriadení systému Eurodac na porovnávanie odtlačkov prstov pre účinné uplatňovanie nariadenia (EÚ) č. 604/2013, ktorým sa ustanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov, a o žiadostiach orgánov členských štátov na presadzovanie práva a Europolu o porovnanie s údajmi v systéme Eurodac na účely presadzovania práva a o zmene nariadenia (EÚ) č. 1077/2011, ktorým sa zriaďuje Európska agentúra na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (Ú. v. EÚ L 180, 2013, s. 1, ďalej len „nariadenie Eurodac“ a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1560/2003, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá na uplatňovanie nariadenia Rady (ES) č. 343/2003 ustanovujúceho kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o azyl podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny v jednom z členských štátov (Ú. v. EÚ L 222, 2003, s. 3), zmenené vykonávacím nariadením Komisie č. 118/2014 z 30. januára 2014 (Ú. v. EÚ L 39, 2014, s. 1).

7 Odôvodnenie 4.

8 Odôvodnenie 5.

9 Odôvodnenie 14.

10 Odôvodnenie 19.

11 Odôvodnenie 32.

12 Odôvodnenie 39.

6. V zmysle článku 1 nariadenie Dublin III „… stanovuje kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanú v jednom z členských štátov štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti (ďalej len ‚zodpovedný členský štát')“ [13].

7. V článku 2 sú definované nasledujúce pojmy:

„c) ‚žiadateľ' je štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti, ktorí podali žiadosť o medzinárodnú ochranu, v súvislosti s ktorou ešte nebolo prijaté konečné rozhodnutie;

d) ‚posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu' je akékoľvek posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu, alebo rozhodnutie alebo rozsudok o žiadosti o medzinárodnú ochranu uskutočnené alebo prijaté príslušnými orgánmi v súlade so smernicou 2013/32/EÚ a smernicou 2011/95/EÚ, s výnimkou postupov na určenie zodpovedného členského štátu podľa tohto nariadenia;

e) ‚späťvzatie žiadosti o medzinárodnú ochranu' sú úkony, ktorými žiadateľ skončí v súlade so smernicou 2013/32/EÚ postupy začaté podaním jeho žiadosti o medzinárodnú ochranu, a to buď výslovne, alebo konkludentne;

…

g) ‚rodinní príslušníci' sú, ak rodina už existovala v krajine pôvodu, títo členovia rodiny žiadateľa, ktorí sa nachádzajú na území členských štátov:

– manžel žiadateľa alebo jeho partner, s ktorým žije v stálom zväzku a s ktorým nie je zosobášený, ak sa podľa práva alebo praxe dotknutého členského štátu hľadí podľa jeho zákona týkajúceho sa štátnych príslušníkov tretích krajín na nezosobášené páry ako na manželské páry,

….“

8. Článok 3 je označený ako „Prístup k postupu posudzovania žiadosti o medzinárodnú ochranu“. Stanovuje:

„1. Členské štáty posúdia každú žiadosť o medzinárodnú ochranu, ktorú podá štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti na území ktoréhokoľvek z nich, ako aj na hranici alebo v tranzitnom priestore. Žiadosť posúdi jeden členský štát, a to ten, ktorý je podľa kritérií stanovených v kapitole III označený ako zodpovedný.

2. Keď nie je možné určiť žiaden zodpovedný členský štát na základe kritérií uvedených v tomto nariadení, je za jej posúdenie zodpovedný prvý členský štát, v ktorom bola žiadosť o medzinárodnú ochranu podaná.

13 V súlade s Dohodou medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o kritériách a mechanizmoch na určenie štátu zodpovedného za preskúmanie žiadosti o azyl podanej v niektorom členskom štáte alebo vo Švajčiarsku, ktorá nadobudla účinnosť 1. marca 2008, sa nariadenie Dublin III vzťahuje na tento štát. Táto dohoda bola schválená rozhodnutím Rady 2008/147/ES z 28. januára 2008 (Ú. v. EÚ L 53, 2008, s. 3) a rozhodnutím Rady 2009/487/ES z 24. októbra 2008 (Ú. v. EÚ L 161, 2009, s. 6). Dublinský systém sa vzťahuje aj na Lichtenštajnské kniežatstvo. Island a Nórsko uplatňujú dublinský systém na základe bilaterálnych dohôd s Európskou úniou, ktoré boli prijaté rozhodnutím Rady 2001/258/ES z 15. marca 2001 (Ú. v. ES L 93, 2001, s. 38).

Ak nie je možné odovzdanie žiadateľa do členského štátu, ktorý je primárne určený za zodpovedný, pretože sa zo závažných dôvodov možno domnievať, že v konaní o azyle a podmienkach prijímania žiadateľov existujú v danom členskom štáte systémové chyby, na základe ktorých hrozí žiadateľom neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie v zmysle článku 4 Charty základných práv Európskej únie, členský štát uskutočňujúci proces určovania zodpovedného členského štátu pokračuje v posudzovaní kritérií stanovených v kapitole III s cieľom zistiť, či iný členský štát nemôže byť určený ako zodpovedný.

Ak nemožno vykonať odovzdanie podľa tohto odseku do žiadneho členského štátu určeného na základe kritérií stanovených v kapitole III alebo do prvého členského štátu, v ktorom bola podaná žiadosť, stane sa zodpovedným členským štátom členský štát, ktorý uskutočňuje proces určovania zodpovedného členského štátu.

…."

9. Kapitola III nariadenia Dublin III („Kritériá na určenie zodpovedného členského štátu") začína článkom 7, ktorý opisuje hierarchiu kritérií „kapitoly III" a stanovuje:

„1. Kritériá na určenie zodpovedného členského štátu sa použijú v takom poradí, v akom sú stanovené v tejto kapitole.

2. Členský štát zodpovedný podľa kritérií stanovených v tejto kapitole sa určí na základe situácie existujúcej vtedy, keď žiadateľ po prvýkrát podal svoju žiadosť o medzinárodnú ochranu v členskom štáte.

3. Na účely uplatnenia kritérií uvedených v článkoch 8, 10 a 16 zohľadnia členské štáty všetky dostupné dôkazy týkajúce sa prítomnosti rodinných príslušníkov, príbuzných alebo iných osôb blízkych rodine žiadateľa na území členského štátu, pokiaľ sa takéto dôkazy predložia predtým, než iný členský štát akceptuje dožiadanie o prevzatie alebo prijatie dotknutej osoby späť podľa článku 22 alebo 25 a pokiaľ predchádzajúce žiadosti žiadateľa o medzinárodnú ochranu ešte neboli predmetom prvého rozhodnutia vo veci samej." [14]

10. Článok 9 (časť kapitoly III) sa týka rodinných príslušníkov, ktorí požívajú medzinárodnú ochranu. Stanovuje, že „keď má žiadateľ rodinného príslušníka, bez ohľadu na to, či bola rodina predtým založená v krajine pôvodu, ktorému bolo povolené zdržiavať sa ako osobe požívajúcej medzinárodnú ochranu v niektorom členskom štáte, je tento členský štát zodpovedný za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu pod podmienkou, že dotknuté osoby vyjadrili svoje želanie písomne".

11. Článok 17 ods. 1 stanovuje, že „odchylne od článku 3 ods. 1 môže každý členský štát rozhodnúť, že posúdi žiadosť o medzinárodnú ochranu, ktorú mu podal štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti, dokonca aj keď mu podľa kritérií stanovených v [nariadení Dublin III] neprislúcha zodpovednosť za takéto posúdenie" [15].

14 Nasledujúce články kapitoly III obsahujú ďalšie kritériá zamerané na podporu zlúčenia rodiny. Článok 8 stanovuje, že ak je žiadateľom maloletá osoba bez sprievodu, zodpovedným členským štátom je ten, v ktorom sa oprávnene zdržiava rodinný príslušník alebo súrodenec maloletej osoby bez sprievodu. Článok 10 sa týka žiadateľov, ktorí majú člena rodiny v členskom štáte, ktorého žiadosť o medzinárodnú ochranu v tomto členskom štáte ešte nebola predmetom prvého rozhodnutia vo veci samej. Článok 16 sa týka žiadateľov, ktorí sú závislí od rodinného príslušníka, ktorý sa oprávnene zdržiava v jednom z členských štátov. V súlade s článkom 16 ods. 2, ak je žiadateľ o medzinárodnú ochranu závislý od pomoci svojho dieťaťa, súrodenca alebo rodiča, ktorý sa oprávnene zdržiava v členskom štáte, alebo rodič je závislý od žiadateľa a táto osoba sa oprávnene zdržiava v inom členskom štáte ako v členskom štáte, v ktorom sa nachádza žiadateľ, zodpovedným členským štátom (vo všeobecnosti) je ten členský štát, v ktorom sa rodinný príslušník oprávnene zdržiava. Budem sa odvolávať na články 8, 10 a 16 spoločne ako na „kritériá zlúčenia rodiny".

15 Články 16 a 17 sú súčasťou kapitoly IV o závislých osobách a o práve vlastného uváženia.

12. Povinnosti zodpovedného členského štátu sú stanovené v kapitole V. Zahŕňajú povinnosť v zmysle článku 18 ods. 1 písm. a) „za podmienok stanovených v článkoch 21, 22 a 29 prevziať žiadateľa, ktorý podal žiadosť v inom členskom štáte“ a článku 18 písm. b) tohto článku „za podmienok stanovených v článkoch 23, 24, 25 a 29 prijať späť žiadateľa, ktorého žiadosť je v procese posudzovania a ktorý podal žiadosť v inom členskom štáte alebo ktorý sa nachádza na území iného členského štátu bez povolenia na pobyt“ [16].

13. Kapitola VI stanovuje postupy na prevzatie a prijatie späť žiadateľov o medzinárodnú ochranu. Podľa článku 20, ktorý je uvedený v oddiely I:

„1. Proces určovania zodpovedného členského štátu sa začne čo najskôr po tom, ako je členskému štátu prvýkrát podaná žiadosť o medzinárodnú ochranu.

2. Žiadosť o medzinárodnú ochranu sa považuje za podanú, keď je príslušným orgánom dotknutého členského štátu doručené tlačivo podané žiadateľom alebo správa, ktorú vypracovali orgány. Ak žiadosť nie je podaná písomne, čas, ktorý uplynie medzi vyhlásením úmyslu a prípravou správy, by mal byť čo najkratší.

…

5. Žiadateľa, ktorý sa nachádza v inom členskom štáte bez povolenia na pobyt alebo ktorý tam podá žiadosť o medzinárodnú ochranu po tom, ako vzal späť svoju prvú žiadosť podanú v inom členskom štáte počas procesu určovania zodpovedného členského štátu, prijme späť za podmienok stanovených v článkoch 23, 24, 25 a 29 členský štát, v ktorom bola podaná prvá žiadosť o medzinárodnú ochranu s cieľom ukončiť proces určovania zodpovedného členského štátu.

….“

14. Oddiel II kapitoly VI sa týka postupov pre dožiadania o prevzatie. Článok 21 ods. 1 stanovuje, že „ak členský štát, ktorému bola podaná žiadosť o medzinárodnú ochranu, považuje iný členský štát za zodpovedný za posúdenie tejto žiadosti, môže čo najrýchlejšie a v každom prípade do troch mesiacov odo dňa podania žiadosti v zmysle článku 20 ods. 2 dožiadať tento iný členský štát, aby prevzal žiadateľa“.

15. Oddiel III kapitoly VI stanovuje postupy pre dožiadania o prijatie späť. Článok 23 sa aplikuje na prípady, ak členský štát predloží dožiadanie o prijatie späť keď bola podaná nová žiadosť v žiadajúcom členskom štáte. Stanovuje:

„1. Ak členský štát, v ktorom osoba uvedená v článku 18 ods. 1 písm. b), c) alebo d) podala novú žiadosť o medzinárodnú ochranu, považuje za zodpovedný iný členský štát v súlade s článkom 20 ods. 5 a článkom 18 ods. 1 písm. b), c) alebo d), môže tento iný členský štát požiadať, aby prijal späť túto osobu.

2. Dožiadanie o prijatie späť sa podá čo najskôr a v každom prípade do dvoch mesiacov od získania kladného výsledku porovnávania zo systému Eurodac podľa článku 9 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 603/2013.

16 Článok 22 stanovuje podmienky na odpoveď na dožiadanie o prevzatie. Stručne povedané, dožiadaný členský štát vykoná potrebné kontroly a vydá rozhodnutie o dožiadaní o prevzatie do dvoch mesiacov od doručenia dožiadania. Článok 24 stanovuje predloženie dožiadania o prijatie späť, ak v žiadajúcom členskom štáte nie je podaná nová žiadosť o medzinárodnú ochranu. Článok 25 stanovuje pravidlá na odpoveď na dožiadanie o prijatie späť a článok 29 stanovuje dohody a lehoty na odovzdanie.

Ak sa dožiadanie o prijatie späť zakladá na inom dôkaze než na údajoch získaných zo systému Eurodac, zašle sa dožiadanému členskému štátu do troch mesiacov od dátumu podania žiadosti o medzinárodnú ochranu v zmysle článku 20 ods. 2.

3. Ak sa dožiadanie o prijatie späť nepodá v lehotách stanovených v odseku 2, za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu je zodpovedný členský štát, v ktorom sa podala nová žiadosť.

….“ [17]

16. Článok 27 ods. 1 stanovuje, že žiadatelia o medzinárodnú ochranu majú právo na účinný opravný prostriedok vo forme odvolania alebo vo forme vecného alebo právneho preskúmania tohto rozhodnutia, a to na súde.

Smernica o konaniach

17. Článok 27 ods. 1 stanovuje, že pokiaľ členské štáty stanovia možnosť výslovného späťvzatia žiadostí o medzinárodnú ochranu, zabezpečia, aby rozhodujúci orgán prijal rozhodnutie buď o zastavení posudzovania, alebo o zamietnutí žiadosti. V súlade s článkom 28 ak existuje opodstatnený dôvod domnievať sa, že žiadateľ svoju žiadosť konkludentne vzal späť alebo od nej odstúpil, členské štáty zabezpečia, aby rozhodujúci orgán prijal rozhodnutie o prerušení posudzovania alebo o zamietnutí žiadosti. Neúplný zoznam uvádza okolnosti, na základe ktorých môže členský štát predpokladať, že žiadateľ odstúpil od žiadosti o medzinárodnú ochranu. [18]

18. Článok 33 stanovuje podmienky, za ktorých môžu členské štáty považovať žiadosti o medzinárodnú ochranu za neprípustné. Týka sa to prípadov, keď iný členský štát udelil medzinárodnú ochranu, a ak je žiadosť o následnú žiadosť, ak neexistujú žiadne nové skutočnosti alebo zistenia týkajúce sa toho, či žiadateľ spĺňa podmienky na získanie medzinárodnej ochrany podľa kvalifikačnej smernice. [19]

Vnútroštátne právo

19. The Vreemdelingenwet 2000 (zákon o cudzincoch z roku 2000) stanovuje, že cudzinec sa v Holandsku legálne zdržiava iba vtedy, keď je držiteľom povolenia na pobyt na dobu určitú. Žiadosť o povolenie na pobyt na dobu určitú sa neposúdi, ak sa v súlade s nariadením Dublin III preukázalo, že za posúdenie žiadosti dotknutého štátneho príslušníka tretej krajiny je zodpovedný iný členský štát.

Skutkový stav, spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

Pani H

20. Dňa 21. januára 2016 podala pani H žiadosť o medzinárodnú ochranu v Holandsku. Na základe kladného „výsledku“ porovnávania zo systému Eurodac holandské orgány zistili, že pani H bola 27. decembra 2015 zaregistrovaná v Grécku a že 5. januára 2016 požiadala o medzinárodnú ochranu v Nemecku. Pani H to spochybňuje. Tvrdí, že jej bolo odporúčané, aby poskytla svoje odtlačky prstov na to, aby umožnila nemeckým orgánom zistiť okolnosti jej prípadu, a že informácie v systéme

17 Pozri poznámku pod čiarou 16 vyššie.

18 Patria sem prípady, keď žiadateľ nereaguje na žiadosti o poskytnutie informácií k svojej žiadosti, alebo ak žiadateľ utiekol alebo opustil miesto, kde sa zdržiaval bez povolenia.

19 Článok 33 ods. 2 písm. a) a d). Pojem „následná žiadosť“ definuje článok 2 písm. q) ako ďalšiu žiadosť o medzinárodnú ochranu podanú po prijatí konečného rozhodnutia o predchádzajúcej žiadosti. To vrátane prípadov, keď žiadateľ svoju žiadosť výslovne vzal späť a prípadov spaťvzatia žiadosti v zmysle článku 28 ods. 1 smernice o konaniach.

Eurodac by nemali mať vplyv na jej žiadosť o medzinárodnú ochranu v Holandsku. Dňa 21. marca 2016 holandské orgány zaslali dožiadanie o prijatie späť svojim nemeckých partnerom podľa článku 18 ods. 1 písm. b) nariadenia Dublin III. Nemecké orgány neodpovedali na toto dožiadanie v lehote dvoch týždňov, ktorá podľa názoru Holandska znamenala, že Nemecko je členským štátom zodpovedným za preskúmanie žiadosti pani H o medzinárodnú ochranu.[20] Pani H tvrdila, že holandské orgány nesprávne uplatnili kritérium uvedené v článku 9 kapitoly III nariadenia Dublin III a že by mala mať možnosť požiadať o medzinárodnú ochranu v Holandsku, pretože jej manželovi tam už bol udelený azyl a chcela sa k nemu pripojiť. Rozhodnutím zo 6. mája 2016 vnútroštátne orgány posúdili tento dôvod ako neúčinný a potvrdili, že pani H má byť odovzdaná do Nemecka. Toto rozhodnutie bolo v konaní na prvom stupni zrušené Rechtbank den Haag Zittingsplaats Groningen (súd v Haagu, zasadajúci v Groningene) z iných dôvodov, súd rozhodol, že príslušné orgány by mali prijať nové rozhodnutie.[21]

21. Pani H podala odvolanie na vnútroštátny súd, v ktorom tvrdila, že prvostupňový rozsudok bol nesprávny v rozsahu, v akom rozhodol, že jej žiadosť založená na nesprávnom uplatnení kritéria uvedeného v článku 9 kapitoly III je neúčinná.

Pani R

22. Dňa 9. marca 2016 podala pani R, sýrska štátna príslušníčka, žiadosť o medzinárodnú ochranu v Holandsku.

23. Pani R podala v Nemecku skoršiu žiadosť o medzinárodnú ochranu. Holandské orgány sa domnievali, že Nemecko je členský štát zodpovedný za preskúmanie jej žiadosti, a preto zaslali „dožiadanie o prijatie späť“ podľa článku 18 ods. 1 písm. b) nariadenia Dublin III. Nemecké orgány pôvodne zamietli toto dožiadanie z dôvodu, že pani R bola vydatá za osobu, ktorá bola v Holandsku osobou požívajúcou medzinárodnú ochranu.

24. Holandské orgány následne požiadali svojich nemeckých partnerov, aby prehodnotili „dožiadanie o prijatie späť“ z dôvodu, že bolo zistené, že sobášny list pani R je falošný a že manželstvo sa považuje za neplatné. Dňa 1. júna 2016 Nemecko akceptovalo dožiadanie o prijatie späť.[22]

25. Holandské orgány preto odmietli preskúmať žiadosť pani R o medzinárodnú ochranu.

26. Pani R namietala, že podľa článku 9 nariadenia Dublin III bolo Holandsko členským štátom zodpovedným za posúdenie jej žiadosti o medzinárodnú ochranu, keďže tam žil jej manžel (osoba požívajúca medzinárodnú ochranu).

27. Rozhodnutím zo 14. júla 2016 holandské orgány uviedli, že vzhľadom na to, že manželstvo pani R sa považuje za neplatné, jej údajný manžel nebol rodinným príslušníkom v zmysle článku 2 písm. g) nariadenia Dublin III. Pani R sa preto nemohla na podporu svojho tvrdenia odvolávať na článok 9 tohto nariadenia. Okrem toho, keďže prípad pani R obsahoval dožiadanie o prijatie späť, a nie dožiadanie o prevzatie, nebolo potrebné uplatňovať kritériá uvedené v článku 9 kapitoly III.

20 Pozri článok 25 ods. 2 nariadenia Dublin III.

21 To je moje chápanie základných skutočností prípadu pani H na základe informácií vo vnútroštátnom spise.

22 Rozumiem, že Holandsko požiadalo Nemecko, aby prehodnotilo svoje stanovisko na základe článku 5 ods. 2 nariadenia č. 1560/2003: pozri aj návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Wathelet vo veci X (C-47/17 a C-48/17, EU:C:2018:212, bod 81), rozsudok z 13. novembra 2018 (EU:C:2018:900).

28. Rozhodnutím z 11. augusta 2016 zrušil Rechtbank Den Haag (súd v Haagu) toto rozhodnutie z dvoch dôvodov. Po prvé konštatoval, že holandské orgány nepreskúmali, či pani R žila so svojím partnerom v stálom zväzku v zmysle článku 2 písm. g) nariadenia Dublin III, a po druhé, že štátny príslušník tretej krajiny sa mohol odvolávať na článok 9 tohto nariadenia a to bez ohľadu na to, či príslušné orgány podali dožiadanie o prijatie späť alebo dožiadanie o prevzatie.

29. Holandské orgány podali odvolanie na vnútroštátny súd.

30. Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vo veci C-582/17 vyplýva, že skutkové okolnosti a súvislosti sú v podstate rovnaké ako skutkové okolnosti vo veci C-583/17. Odôvodnenie, ktoré je základom návrhu na začatie prejudiciálneho konania v tejto veci, odzrkadľuje návrh na začatie prejudiciálneho konania vo veci C-583/17. Rovnaký senát Raad van State (Štátna rada) sa zaoberal oboma vecami a v rovnaký deň podal príslušné návrhy na začatie prejudiciálneho konania.

31. Vnútroštátny súd sa domnieva, že podľa nariadenia Dublin III žiadateľ o medzinárodnú ochranu môže napadnúť rozhodnutie o odovzdaní z dôvodu, že kritériá na určenie zodpovednosti stanovené v kapitole III boli nesprávne uplatnené *iba* v členskom štáte, v ktorom bola podaná *prvá* žiadosť. Ak také rozhodnutie vyplýva z dožiadania o prijatie späť, toto napadnutie môže byť podané v žiadajúcom členskom štáte (v tomto prípade v Holandsku) len za výnimočných okolností: v prípade, ak je dožiadanie i) neúplné alebo obsahuje nesprávne údaje; ii) ak nebolo odovzdané včas; iii) ak úprava podľa článku 19 ods. 2 druhého pododseku nariadenia Dublin III bola uplatnená nesprávne;[23] iv) v zodpovednom členskom štáte existujú v konaní o azyle a podmienkach prijímania žiadateľov o azyl systémové chyby, na základe ktorých podľa článku 3 ods. 2 nariadenia Dublin III hrozí žiadateľom neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie v zmysle článku 4 Charty základných práv Európskej únie, alebo v) ak je odovzdanie v rozpore s článkom 4 Charty.

32. Vnútroštátny súd sa pýta, či jeho názor na výklad nariadenia Dublin III je v súlade s týmto výkladom Súdneho dvora článku 27 tohto nariadenia.[24] Uvádza, že Súdny dvor ešte nerozhodol o tom, či žiadateľ môže napadnúť rozhodnutie o odovzdaní z dôvodu nesprávneho použitia kritérií kapitoly III iba v prvom členskom štáte, v ktorom bola podaná žiadosť o medzinárodnú ochranu. Vnútroštátne súdy preto žiadajú odpovede na tieto otázky:

„1. Má sa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov vykladať v tom zmysle, že iba členský štát, v ktorom bola prvýkrát podaná žiadosť o medzinárodnú ochranu, je poverený určiť zodpovedný členský štát, v dôsledku čoho cudzinec môže iba v tomto členskom štáte v súlade s článkom 27 uvedeného nariadenia právnou cestou napadnúť nesprávne uplatnenie jedného z kritérií zodpovednosti stanovených v kapitole III, medziiným v článku 9, tohto nariadenia?[25]

2. Do akej miery je pri odpovedi na prvú otázku relevantné, že v členskom štáte, v ktorom bola prvýkrát podaná žiadosť o medzinárodnú ochranu, už bolo vydané rozhodnutie o tejto žiadosti alebo že cudzinec vzal žiadosť predčasne späť?“

23 Podľa článku 19 ods. 2 nariadenia Dublin III povinnosti dožiadaného členského štátu prijať žiadateľa späť zaniknú, ak môže zodpovedný členský preukázať, že dotknutá osoba opustila územie členských štátov najmenej na tri mesiace. Toto ustanovenie umožňuje dožiadanému členskému štátu posúdiť, či je skutočne zodpovedným členským štátom na účely nariadenia Dublin III, vzhľadom na akékoľvek dôkazy alebo indície, ktoré by mohli byť relevantné, ako je stanovené v článku 22 ods. 2 a v nariadení č. 1560/2003.

24 Rozsudky zo 7. júna 2016, Ghezelbash (C-63/15, EU:C:2016:409), a Karim (C-155/15, EU:C:2016:410).

25 Vo veci C-582/17, H., položil vnútroštátny súd rovnakú otázku, ako je prvá otázka vo veci C-583/17, R. Vo veci C-582/17, H., nebola položená druhá otázka.

33. Písomné pripomienky predložila pani R, vlády Fínska, Nemecka, Holandska, Švajčiarska a Spojeného kráľovstva a Európska komisia. Pani H, Nemecko, Fínsko, Holandsko, Spojené kráľovstvo a Komisia sa zúčastnili na pojednávaní 4. septembra 2018 a predniesli ústne vyjadrenia.

Posúdenie

Predbežné poznámky

34. Vnútroštátny súd uvádza, že príslušné orgány sa domnievajú, že manželstvá pani H. a pani R so štátnymi príslušníkmi tretích krajín, ktorým bola udelená medzinárodná ochrana v Holandsku, neboli skutočné. Prinajmenšom v prípade pani R sa v konaní na prvom stupni zistilo, že neposkytla dôkaz o svojom manželstve k spokojnosti príslušných orgánov.

35. Podľa článku 2 písm. g) nariadenia Dublin III sa pojem „rodinní príslušníci" vzťahuje nielen na manželov, ale aj na nezosobášených partnerov, ktorí žijú v stálom zväzku.[26] Preto je potrebné, aby príslušné orgány preskúmali, či údajný manžel v každom jednotlivom prípade je rodinným príslušníkom v zmysle tohto ustanovenia s cieľom určiť, či sa článok 9 tohto nariadenia môže uplatňovať na pani H alebo pani R.

Dožiadania o prijatie späť

36. Právny základ postupu dožiadania o prijatie späť v prípade pani H a pani R je nejasný. Vnútroštátny súd uvádza, že holandské orgány podali dožiadania o prijatie späť pre pani H a pani R na základe článku 18 ods. 1 písm. b) nariadenia Dublin III. Na pojednávaní však Holandsko tvrdilo, že tieto žiadosti mali byť podané na základe článku 20 ods. 5 tohto nariadenia, keďže pani H, aj pani R boli prítomné v Holandsku bez povolenia na pobyt a proces určenia zodpovedného členského štát nebol ukončený.

37. Ustanovenia článku 18 ods. 1 písm. b), c) a d) a článku 20 ods. 5 nariadenia Dublin III sa vzťahujú na rôzne okolnosti, v ktorých žiadateľ o medzinárodnú ochranu podá prvú žiadosť a potom sa presunie do iného členského štátu a podá tam druhú žiadosť.[27] Tieto ustanovenia výslovne odkazujú na podmienky pre spätné prijatie žiadateľov o medzinárodnú ochranu okrem iného na článok 23 tohto nariadenia.

38. V zmysle definície pojmu „posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu" v článku 2 písm. d) sa článok 18 ods. 1 písm. b) uplatňuje, ak sa taký krok uskutoční počas meritórneho posúdenia žiadosti o azyl (v zmysle kvalifikačnej smernice). Neuplatňuje sa, ak v konkrétnom prípade nebol proces určenia zodpovedného členského štátu ukončený. Článok 18 ods. 1 písm. c) je relevantným ustanovením, ak žiadatelia o medzinárodnú ochranu vezmú späť žiadosť o azyl v zmysle článku 27 (výslovné späťvzatie) alebo článku 28 (konkludentné späťvzatie alebo odstúpenie od žiadosti) smernice o konaniach, počas vecného posúdenia.[28] Článok 18 ods. 1 písm. d) sa uplatňuje, ak vecná žiadosť o medzinárodnú ochranu bola zamietnutá v prvom členskom štáte.[29] Postup prijatia späť začína podľa článku 20 ods. 5, ak sa vecné posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu ešte nezačalo a tento proces je stále v štádiu určenia zodpovedného členského štátu v zmysle nariadenia Dublin III.

26 Pozri bod 7 vyššie.

27 Tieto ustanovenia sa uplatňujú aj vtedy, ak sa tento žiadateľ pohybuje medzi členskými štátmi bez povolenia na pobyt. Keďže pani H, ako aj pani R podali po sebe nasledujúce žiadosti v Nemecku, aj Holandsku, podmienka uvedená v článku 18 ods. 1 písm. b), c), d) alebo článku 20 ods. 5 je tu relevantná.

28 Pozri bod 17 vyššie.

29 Pozri body 85 až 87 nižšie.

39. Ktoré z týchto ustanovení je správnym právnym základom pre každý z týchto dvoch postupov prijatia späť, závisí od skutkových okolností. Boli v čase, keď žiadateľ podal v Holandsku následnú žiadosť, nemecké orgány ešte stále v procese určenia zodpovedného členského štátu? Začalo sa už s meritórnym posúdením jednotlivých žiadostí?[30] Boli prvé žiadosti v Nemecku vzaté späť alebo zamietnuté? Z tohto dôvodu je otázka, či je článok 18 ods. 1 písm. b), c), d) alebo článok 20 ods. 5 vhodným právnym základom pre dožiadanie o prijatie späť, záležitosťou vnútroštátneho súdu, aby rozhodol podľa príslušných skutkových okolností.

40. Konkrétne otázky, ktoré položil vnútroštátny súd, sa týkajú výkladu nariadenia Dublin III, v súvislosti so všeobecnou otázkou, ako sa majú uplatňovať kritériá kapitoly III v kontexte postupu spätného prijatia. Bez ohľadu na to, že právny základ týchto individuálnych postupov spätného prijatia je stále nejasný, domnievam sa, že Súdny dvor má k dispozícii dostatočné informácie na to, aby preskúmal tieto otázky.[31]

Prvá otázka

41. Prvou otázkou sa vnútroštátny súd pýta, či sa má nariadenie Dublin III vykladať v tom zmysle, že iba členský štát, v ktorom bola *prvýkrát* podaná žiadosť o medzinárodnú ochranu, je poverený určiť zodpovedný členský štát. Ak áno, vyplývalo by z toho, že štátny príslušník tretej krajiny má v súlade s článkom 27 nariadenia Dublin III právo na opravný prostriedok proti nesprávnemu uplatneniu kritéria uvedeného v kapitole III, len v tomto členskom štáte.

Všeobecné poznámky k dublinskému systému

42. Zo všeobecnej štruktúry nariadenia Dublin III vyplýva, že jeho uplatňovanie spočíva predovšetkým na vedení konaní o určenie zodpovedného členského štátu na základe kritérií uvedených v kapitole III tohto nariadenia.[32] Vecné žiadosti (v zásade) posúdi jeden členský štát, ktorý je podľa týchto kritérií označený ako zodpovedný.[33] Základným cieľom dublinského systému je umožniť rýchle určenie zodpovedného členského štátu.[34] Ak žiadateľ o medzinárodnú ochranu podáva žiadosti v rôznych členských štátoch, nariadenie Eurodac pomáha príslušným členským štátom pri určovaní toho, ktorý členský štát je zodpovedný podľa nariadenia Dublin III.[35]

43. Zmeny oproti predchádzajúcemu systému, ktoré vyplývajú z nariadenia Dublin III, naznačujú, že normotvorca Únie rozhodol o zapojení žiadateľov o medzinárodnú ochranu do tohto procesu.[36] Žiadatelia musia byť informovaní o kritériách určovania zodpovednosti a musia mať možnosť predložiť informácie relevantné pre správny výklad týchto kritérií.[37] Tieto práva sú posilnené právom na účinný opravný prostriedok proti rozhodnutiu o odovzdaní prijatom na konci tohto procesu.[38]

30 Pozri bod 75 nižšie.

31 Článok 18 ods. 1 písm. a) sa uplatňuje, ak sa podá dožiadanie o prevzatie. No vzhľadom na to, že v návrhu na začatie prejudiciálneho konania nie je nič, čo by naznačovalo, že holandské orgány predložili také dožiadanie svojim nemeckým partnerom, nebudem sa týmto ustanovením ďalej zaoberať.

32 Rozsudok zo 7. júna 2016, Ghezelbash (C-63/15, EU:C:2016:409, bod 41).

33 Rozsudok zo 16. februára 2017, C. K. a i. (C-578/16 PPU, EU:C:2017:127, bod 56). Pozri tiež definíciu pojmu „posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu“ v bode 7 vyššie.

34 Rozsudok zo 16. februára 2017, C. K. a i. (C-578/16 PPU, EU:C:2017:127, bod 57); pozri tiež odôvodnenie 5 nariadenia Dublin III. Pozri tiež body 37 a 39 vyššie.

35 Pozri článok 1 nariadenia Eurodac.

36 Nariadenie Dublin III zrušilo a nahradilo nariadenie Rady (ES) č. 343/2003 z 18. februára 2003, ustanovujúce kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o azyl podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny v jednom z členských štátov (Ú. v. EÚ L 50, 2003, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 109, ďalej len „nariadenie Dublin II“), ktoré bolo súčasťou predchádzajúceho systému.

37 Rozsudok zo 7. júna 2016, Ghezelbash (C-63/15, EU:C:2016:409, body 45 až 47); pozri tiež bod 43 vyššie.

38 Rozsudky zo 7. júna 2016, Ghezelbash (C-63/15, EU:C:2016:409, bod 51), a z 26. júla 2017 Mengesteab (C-670/16, EU:C:2017:587, bod 45).

44. Aj keď proces určenia zodpovedného členského štátu je v podstate založený na kritériách uvedených v kapitole III, kapitola VI (týkajúca sa dožiadaní o prevzatie a prijatie späť) a dodržiavanie pevne stanovených lehôt v súvislosti s týmito ustanoveniami sú relevantné aj pre výsledok tohto procesu. Členský štát, ktorý neodpovedá na žiadosť v príslušnej lehote, sa považuje za členský štát, ktorý prijal túto žiadosť, a preto sa stáva zodpovedným za preskúmanie vecnej žiadosti o medzinárodnú ochranu. [39]

45. Nariadenie Dublin III obsahuje aj určité výslovné výnimky zo všeobecnej zásady, že zodpovedný členský štát je určený výlučne na základe kritérií kapitoly III. Článok 3 ods. 2 druhý pododsek nahrádza tieto kritériá, ak sa zo závažných dôvodov možno domnievať, že v konaní o azyle a podmienkach prijímania žiadateľov existujú v danom členskom štáte systémové chyby, na základe ktorých hrozí žiadateľom neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie v zmysle článku 4 Charty. [40] Cieľ článku 16 ods. 2 sa dosiahne tak v prípade, keď je od pomoci príbuzného, ktorý sa zdržiava v inom členskom štáte, než je členský štát, ktorý sa podľa kritérií uvedených v kapitole III tohto nariadenia považuje za zodpovedný, závislý žiadateľ o azyl, ako aj v opačnom prípade, ak je závislý od pomoci žiadateľa o azyl rodinný príslušník. [41] Článok 17 ods. 1 podobne ustanovuje, odchylne od článku 3 ods. 1, že každý členský štát sa môže rozhodnúť, že posúdi žiadosť o medzinárodnú ochranu, ktorá bola podaná, aj keď nie je zodpovedným členským štátom podľa kritérií kapitoly III.

46. Zhrnutie: Dublinský systém je založený najmä na uplatňovaní kritérií kapitoly III, iný členský štát sa však môže stať zodpovedným členským štátom buď tým, že nedodržal lehoty na odpoveď na dožiadanie o prevzatie alebo prijatie späť, alebo ak nariadenie Dublin III stanovuje výslovnú výnimku z „bežného“ systému. [42]

Kritéria kapitoly III – následné žiadosti o medzinárodnú ochranu v rôznych členských štátoch – rovnaký žiadateľ

47. Fínsko, Holandsko, Švajčiarsko a Spojené kráľovstvo v podstate tvrdia, že ak jedna osoba podá po sebe nasledujúce žiadosti o medzinárodnú ochranu v členskom štáte A a v členskom štáte B a tento členský štát podá dožiadanie o prijatie späť členskému štátu A, členský štát B nie je povinný uplatňovať kritériá kapitoly III na dožiadanie o prijatie späť.

48. Fínsko a Švajčiarsko sa domnievajú, že členský štát A je povinný prijať späť dotknutú osobu v súlade s kapitolou VI nariadenia Dublin III a následne uplatniť kritériá uvedené v kapitole III.

49. Holandsko tvrdí, že zo znenia článku 7 ods. 2 vyplýva, že zodpovedný členský štát je určený vzhľadom na situáciu, ku ktorej došlo v čase podania prvej žiadosti o medzinárodnú ochranu. To naznačuje, že len členský štát A uplatňuje kritériá kapitoly III. Existujú však určité výnimočné prípady uvedené v článku 7 ods. 3, kedy môže iný členský štát uplatňovať kritériá kapitoly III, a to v prípadoch, keď sa uplatňujú články 8, 10 alebo 16.

50. Spojené kráľovstvo tvrdí, že nariadenie Dublin III jasne rozlišuje medzi dožiadaniami o prevzatie a prijatie späť. Pokiaľ ide o prípady prevzatia, členský štát A určí zodpovedný členský štát v súlade s kritériami kapitoly III [článok 18 ods. 1 písm. a)]. Prípady prijatia späť sú založené na zásade, že v členskom štáte A [článok 18 ods. 1 písm. b), c), d) a článok 20 ods. 5] bola podaná predchádzajúca žiadosť. Tento členský štát je potom povinný prijať žiadateľa späť. V takýchto prípadoch bola zodpovednosť podľa dublinského systému už určená pri podaní následnej žiadosti.

39 Rozsudok z 26. júla 2017, Mengesteab (C-670/16, EU:C:2017:587, body 49, 50 a 52); pozri tiež rozsudok z 25. októbra 2017, Shiri (C-201/16, EU:C:2017:805, bod 39).

40 Rozsudok zo 16. februára 2017, C. K. a i. (C-578/16 PPU, EU:C:2017:127, body 59 až 63); pozri ďalej odôvodnenie 9.

41 Rozsudok zo 6. novembra 2012, K (C-245/11, EU:C:2012:685, bod 36); pozri tiež poznámku pod čiarou 14 vyššie.

42 Pozri článok 3 ods. 2 prvý pododsek a článok 17 ods. 1.

51. Pani H a pani R, Nemecko a Komisia majú iný názor. Pani H a pani R tvrdia, že znenie nariadenia Dublin III nepodporuje reštriktívny výklad, podľa ktorého len členský štát A môže uplatniť kritériá kapitoly III. Komisia súhlasí s týmto názorom. S odkazom na článok 7 ods. 3 tvrdí, že členské štáty musia brať do úvahy *všetky dôkazy* týkajúce sa prítomnosti rodinných príslušníkov, ktorých sa týka žiadosť o medzinárodnú ochranu, pri posudzovaní uplatňovania kritérií uvedených v kapitole III. Skutočnosť, že článok 7 ods. 3 výslovne neuvádza krížový odkaz na článok 9, je legislatívnym nedopatrením. Nemecko tvrdí, že ustanovenia o prevzatí a prijatí späť v kapitole VI jasne uvádzajú, že tak členský štát A, ako aj členský štát B sú povinné overiť, či sa kritériá kapitoly III v konkrétnom prípade riadne uplatnili.

52. Zdá sa mi, že znenie nariadenia Dublin III nie je definitívne jedným alebo druhým. Toto nariadenie nestanovuje, že len členský štát A môže uplatniť kritériá kapitoly III. Taktiež výslovne neuvádza, že *oba* štáty *musia* vykonať túto analýzu.

53. Podľa ustálenej judikatúry pre výklad ustanovenia práva Únie je potrebné zohľadniť nielen jeho pojmy, ale aj jeho kontext a ciele sledujúce právne predpisy, ktorých je súčasťou.[43] Pravidlá sekundárneho práva Únie, vrátane ustanovení nariadenia Dublin III, treba vykladať a uplatňovať pri rešpektovaní základných práv zaručených Chartou.[44] Okrem toho, pokiaľ možno ustanovenie práva Únie vykladať viacerými spôsobmi, treba uprednostniť ten výklad, ktorý zabezpečuje jeho potrebný účinok.[45]

54. Nariadenie Dublin III používa výslovné znenie, v zmysle ktorého stanovuje povinnosť jedinému členskému štátu alebo prvému členskému štátu, v ktorom sa podáva žiadosť o medzinárodnú ochranu.[46] Článok 3 ods. 1 stanovuje, že vecnú žiadosť o medzinárodnú ochranu má posúdiť jeden členský štát. Podobne článok 3 ods. 2 prvý pododsek stanovuje, že ak nie je možné určiť žiaden zodpovedný členský štát na základe kritérií kapitoly III, je za posúdenie žiadosti zodpovedný prvý členský štát, v ktorom bola žiadosť podaná. Článok 7 ods. 2 výslovne stanovuje, že zodpovedný členský štát sa určí na základe situácie existujúcej vtedy, keď žiadateľ po prvýkrát podal svoju žiadosť o medzinárodnú ochranu. V súlade s článkom 20 ods. 1 začne proces určovania zodpovedného členského štátu čo najskôr po tom, ako je členskému štátu prvýkrát podaná žiadosť o medzinárodnú ochranu.[47]

55. Nie je prekvapujúce, že výslovné znenie ukladá v týchto prípadoch povinnosti jedinému členskému štátu alebo prvému členskému štátu. Nariadenia sú priamo uplatniteľné. Preto je mimoriadne dôležité, aby boli tieto povinnosti jasne a jednoznačne vyjadrené. Legislatívna história, ktorá poukazuje na to, že normotvorca zamietol možnosť vytvoriť systém, v ktorom by zodpovednosť mal výlučne členský štát, v ktorom bola žiadosť o azyl prvýkrát podaná, je tu tiež relevantná.[48]

56. Dublinský systém bol od svojho vzniku založený na dvoch odlišných zložkách, z ktorých každá má osobitný cieľ pri dosahovaní všeobecného cieľa určenia zodpovedného členského štátu a základné charakteristiky tohto systému sú zachované v nariadení Dublin III.[49] Prvou zložkou sú kritériá kapitoly III, druhou sú pravidlá o prijatí späť, ktoré sa uplatňujú vtedy, keď žiadateľ, ktorý podal žiadosť o medzinárodnú ochranu v jednom členskom štáte, sa následne nachádza v druhom členskom štáte.[50]

43 Rozsudok zo 6. júna 2013, MA a i. (C-648/11, EU:C:2013:367, bod 50 a tam citovaná judikatúra).

44 Rozsudok zo 16. februára 2017, C. K. a i. (C-578/16 PPU, EU:C:2017:127, bod 59 a tam citovaná judikatúra).

45 Rozsudok z 25. januára 2018, Hasan (C-360/16, EU:C:2018:35, body 73 a 74).

46 Rozsudok z 26. júla 2017, Mengesteab (C-670/16, EU:C:2017:587, bod 93).

47 Pozri analogicky znenie nariadenia Dublin II, ktoré bolo preskúmané rozsudkom zo 6. júna 2013, MA a i. (C-648/11, EU:C:2013:367, body 51 až 53).

48 Dôvodová správa k návrhu Komisie, KOM (2001) 447, bod 2.1; pozri tiež pracovný dokument útvarov Komisie SEK (2000) 522, bod 22.

49 Pozri pracovný dokument Komisie SEK (2000) 522, dôvodovú správu k návrhu Komisie, KOM (2001) 447, bod 3.1 a dôvodovú správu k návrhu Komisie KOM (2008) 820, bod 3.2.

50 Pozri bod 44 vyššie.

Iba vtedy, ak sa neuplatní *žiadne* z kritérií kapitoly III, je prvý členský štát, v ktorom bola podaná žiadosť o azyl, zodpovedný za jej dôkladné preskúmanie. Účelom pravidiel spätného prijatia je zabezpečiť, aby žiadateľ o medzinárodnú ochranu nepodával žiadosť v inom členskom štáte, ako je členský štát, ktorý je podľa tohto nariadenia zodpovedný za jej posúdenie.

57. Nová otázka, ktorá sa objavila v prejednávanej veci, spočíva v tom, či by mal členský štát B brať do úvahy kritériá kapitoly III pri podaní dožiadania o prijatie späť do členského štátu A, alebo či existuje určitý stupeň automatickosti (ako tvrdí Fínsko a Švajčiarsko) a členský štát B je oprávnený vôbec nikdy nezohľadniť tieto kritériá jednoducho preto, lebo sa žiadateľ presunul z jedného členského štátu A do členského štátu B.

58. Bolo by prílišným zjednodušením zaoberať sa touto otázku z hľadiska binárnej voľby.

59. Často sa môže stať, že členský štát B, ktorý získa kladný výsledok zo systému Eurodac, nemá žiadne ďalšie informácie o situácii žiadateľa, a preto (oprávnene) podá dožiadanie o prijatie späť do členského štátu A na základe tohto kladného výsledku zo systému Eurodac. Ak však členský štát B má informácie, ktoré naznačujú, že je skutočne zodpovedným členským štátom v súlade s kritériami kapitoly III, zdá sa mi, že je v rozpore s účelom nariadenia Dublin III, aby tento štát automaticky odmietol uplatňovať kritériá kapitoly III, pretože má v úmysle podať dožiadanie o prijatie späť. Konkrétne, nič v znení tohto nariadenia nepodporuje názor, že členský štát B môže ignorovať kritériá spájania rodiny, keď *prima facie* ich uplatnenie by spôsobilo, že je zodpovedný za posúdenie vecnej žiadosti, a to v prospech dožiadania o prijatie späť, ktoré, ak bude úspešné, bude mať za následok presun žiadateľa ďalej od členov jeho rodiny.

60. Taký výklad by bol v rozpore so záväzkom vyjadreným v odôvodnení 32 tohto nariadenia o zaobchádzaní s osobami, na ktoré sa vzťahuje pôsobnosť nariadenia, v súlade s nástrojmi medzinárodného práva a judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva.[51] Bol by tiež v rozpore so základnými právami uvedenými v odôvodnení 39, vrátane práva na rodinný život stanoveného v článku 7 Charty. Z tohto dôvodu sa domnievam, že nariadenie Dublin III nemožno vykladať v tom zmysle, že v každom prípade, keď žiadateľ o medzinárodnú ochranu podá po sebe nasledujúce žiadosti o azyl v členskom štáte A a v členskom štáte B, je posledný uvedený členský štát oprávnený podať dožiadanie o prijatie späť členskému štátu A bez toho, aby sa venoval uplatňovaniu kritérií kapitoly III.

61. Podporuje tento názor zneužívanie dublinského systému?

62. Všetky členské štáty, ktoré predložili svoje vyjadrenia Súdnemu dvoru, zdôraznili, že nariadenie Dublin III by sa nemalo interpretovať spôsobom, ktorý podporuje jeho zneužívanie. Zdôraznili dôležitosť odradiť žiadateľov o medzinárodnú ochranu od pohybu z jedného členského štátu do iného a následných žiadostí o medzinárodnú ochranu v každom členskom štáte. Tieto tvrdenia je preto potrebné starostlivo preskúmať.

51 Pojem rodiny podľa článku 8 EDĽP sa neobmedzuje výlučne na vzťahy založené na manželstve, môže zahŕňať ďalšie *de facto* rodinné väzby, kde strany žijú spolu mimo manželstva (rozsudok ESĽP, 18. decembra 1986, Johnston a i. v. Írsko [VK], CE:ECHR:1986:1218JUD000969782, bod 56). Aj v prípade absencie spolužitia môžu existovať dostatočné väzby na rodinný život (rozsudok ESĽP, 7. novembra 2013, Vallianatos a iní v. Grécko, CE:ECHR:2013:1107JUD002938109, bod 49 a bod 73).

63. Hlavným cieľom nariadenia Dublin III je rýchle určenie zodpovedného členského štátu. Nie je (*per se*) vykonávacím exekučným opatrením v tom zmysle, že jeho hlavným účelom nie je zaviesť obmedzenia, ktoré sa majú uložiť žiadateľom o azyl pohybujúcim sa medzi členskými štátmi.[52] Ustanovenia o prijatí späť, ktorých cieľom je zabezpečiť, aby žiadatelia nepodávali žiadosti o azyl v inom členskom štáte, ako je zodpovedný členský štát, predstavujú zvolenú metódu v boji proti zneužívaniu azylových konaní.[53]

64. Ako som už uviedla,[54] ak neexistujú informácie o prítomnosti ďalšieho konkurenčného kritéria kapitoly III, členský štát je oprávnený podať dožiadanie o prijatie späť na základe kladného výsledku zo systému Eurodac. Výklad, ktorý som predložila, len vyžaduje, aby členský štát, pokiaľ má ďalšie informácie relevantné pre uplatňovanie kritérií kapitoly III, úmyselne nezatváral oči vo vzťahu k týmto informáciám.

65. Ďalšou pochybnosťou bolo, ako zaobchádzať so žiadateľom o azyl, ktorý cestuje vo viacerých členských štátoch, pričom žiada o medzinárodnú ochranu v každom z nich. To nie je situácia v prejednávaných veciach a zdá sa, že pravidlá prijatia späť v spojení s nariadením Eurodac zabezpečujú, že žiadateľ o medzinárodnú ochranu nemôže podať súčasne viacero žiadostí.

66. Holandsko tvrdí, že podľa článku 7 ods. 3 nariadenia Dublin III existujú výnimočné situácie, keď členský štát, ktorý podáva dožiadanie o prijatie späť, môže skutočne uplatniť kritériá kapitoly III. Tvrdí však, že článok 9 nepatrí medzi ustanovenia uvedené v článku 7 ods. 3, ktoré stanovujú tieto výnimočné situácie, a že pani H a pani R teda nemajú nárok na túto výnimku.

67. Zdá sa, že články 8, 10 a 16 sú uvedené v článku 7 ods. 3 nariadenia Dublin III, aby odrážali cieľ (vyjadrený v odôvodnení 14), že členské štáty majú v prvom rade zohľadňovať rešpektovanie rodinného života pri uplatňovaní tohto nariadenia.[55]

68. Z legislatívnej histórie vyplýva, že v návrhu Komisie, ktorý je v súčasnosti článok 9, bol pôvodne zahrnutý v ustanoveniach uvedených v článku 7 ods. 3 nariadenia Dublin III.[56] Zahrnutie článku 9 do tohto zoznamu sa ukázalo ako veľmi kontroverzné. Počas rokovaní Rady vyjadrili niektoré členské štáty obavy, že dublinské postupy by mohli byť zneužité, „existuje však riziko možného zneužitia, pokiaľ ide o článok 9 návrhu (článok 7 nariadenia Dublin III), ktorý sa týka spájania s rodinným príslušníkom, ktorý je utečencom, bez ohľadu na to, či rodina bola založená v krajine pôvodu alebo nie. V tomto prípade možno argumentovať, že žiadateľ o azyl by sa mohol oženiť s utečencom v inom členskom štáte len preto, aby zabránil uplatňovaniu dublinských pravidiel a aby si vybral členský štát pobytu“[57]. Článok 9 bol preto vylúčený zo zoznamu.

69. Naopak sa domnievam, že ak *neexistujú dôkazy o zneužití*, žiadateľ o medzinárodnú ochranu a rodinný príslušník zostávajú vo vecnej pôsobnosti ustanovení nariadenia Dublin III o zlúčení rodiny, pokiaľ ide o uplatnenie kritérií kapitoly III. Tento názor zodpovedá cieľom nariadenia Dublin III a zabezpečuje jeho účinnosť.[58] Vykladať toto nariadenie inak by bolo v rozpore s Chartou a cieľmi a uisteniami vyjadrenými v odôvodneniach 14, 32 a 39 nariadenia Dublin III.

52 Takýto prístup bol zamietnutý ako zásada, na základe ktorej bol určený zodpovedný členský štát, pozri pracovný dokument Komisie SEK (2000) 522, bod 56 štvrtá zarážka.

53 Pracovný dokument Komisie SEK (2000) 522, bod 6.

54 Pozri bod 59 vyššie.

55 Pozri dôvodovú správu k návrhu Komisie KOM (2008) 820, bod 4 štvrtá zarážka.

56 Pozri dôvodovú správu k návrhu Komisie KOM (2008) 820, bod 4.

57 Medziinštitucionálny spis 2008/0243 (COD), 12364/09 Asile 56 CODEC 1000, z 27. júla 2009, príloha II, s. 37.

58 Odôvodnenie 14 nariadenia Dublin III.

70. Príslušné orgány budú musieť overiť pod dohľadom vnútroštátnych súdov, či v konkrétnom prípade existujú skutočnosti, ktoré naznačujú, že manželstvo bolo uzavreté s cieľom vybrať členský štát pobytu, a tým zabrániť uplatňovaniu pravidiel uvedených v kapitole III nariadenia Dublin III, ktoré sa netýkajú zlúčenia rodiny.[59] To isté platí pre žiadosti založené na dlhodobom vzťahu.

71. Holandsko tvrdí, že pri prijímaní nariadenia Dublin III mal normotvorca na mysli, že úprava zlúčenia rodiny je obsiahnutá v smernici Rady 2003/86/ES o práve na zlúčenie rodiny.[60] Tvrdí, že nie je potrebné, aby členský štát, ktorý podá dožiadanie o prijatie späť, zohľadnil článok 9 kapitoly III, keďže pravidlá tejto smernice poskytujú primerané záruky pre zlúčenie rodiny v prípadoch, ako sú prípady pani H a pani R.

72. Aj keď je pravda, že smernica 2003/86 obsahuje ustanovenia o zlúčení rodiny, táto smernica je zameraná predovšetkým na zabezpečenie spravodlivého zaobchádzania so štátnymi občanmi tretích krajín, ktorí už majú legálny pobyt na území členských štátov, ako aj na podporu sociokultúrnej stability.[61] Pravidlá určenia členského štátu zodpovedného za preskúmanie žiadosti o medzinárodnú ochranu majú celkom iný účel. Tieto pravidlá boli zavedené na podporu efektívnosti dublinského systému vo všeobecnosti.[62] Určenie zodpovedného členského štátu je počiatočným krokom procesu pred meritórnym preskúmaním žiadosti. Hoci kritériá zlúčenia rodiny uvedené v nariadení Dublin III nepochybne smerujú k zohľadneniu rodinných vzťahov, tieto ustanovenia nemajú rovnaký cieľ ako smernica 2003/86 a sú zamerané na žiadateľa o medzinárodnú ochranu, a nie na rodinného príslušníka, ktorý už má legálny pobyt.

73. Na rozdiel od názoru Holandska sa preto domnievam, že táto smernica by sa nemala brať do úvahy pri určovaní zodpovedného členského štátu na účely nariadenia Dublin III.

74. Taktiež odmietam ako chybné tvrdenie, podľa ktorého prislúcha prvému členskému štátu podať dožiadanie o prevzatie druhému členskému štátu, ak je potrebné, aby sa zabezpečilo, že sa tento členský štát stane členským štátom zodpovedným za preskúmanie žiadostí o azyl. Toto tvrdenie jednoducho neodpovedá na zásadnú otázku, konkrétne, či druhý členský štát môže uplatniť kritériá kapitoly III v zmysle nariadenia Dublin III.

75. V mnohých prípadoch potreba dodržiavať pevne stanovené lehoty na podanie dožiadania o prevzatie stanovená v článku 21 nariadenia Dublin III znamená, že v praxi nie je možné, aby prvý členský štát (v tomto prípade Nemecko) podal také dožiadanie.[63] Skutkové okolnosti prípadu pani H. ilustrujú túto skutočnosť. Žiadosť o medzinárodnú ochranu bola podaná v Nemecku 5. januára 2016.[64] V súlade s článkom 21 ods. 1 prvým pododsekom sa akékoľvek dožiadanie o prevzatie malo podať do 5. apríla 2016. Odtlačky prstov a podrobnosti o pani H boli zaznamenané v systéme Eurodac a v prípadoch kladného výsledku zo systému Eurodac sa toto obdobie skráti na dva mesiace (5. marca 2016). Nemecké orgány dostali dožiadanie o prijatie späť od svojich holandských partnerov 21. marca 2016. Lehota na podanie dožiadania o prevzatie teda *uplynula* skôr, ako nemecké orgány dostali dožiadanie o prijatie späť. Za takýchto okolností by mechanizmus prevzatia nemohol byť použitý na vyriešenie situácie žiadateľa o azyl alebo dotknutých členských štátov určením zodpovedného členského štátu v súlade s kritériami zlúčenia rodiny stanovenými v kapitole III nariadenia Dublin III.

59 Najčastejšie uplatňovaným kritériom kapitoly III je článok 13; pozri rozsudok z 26. júla 2017, Jafari (C-646/16, EU:C:2017:586, bod 87), a štúdiu pripravenú ICF International pre Európsku komisiu z 18. marca 2016 „Evaluation of the Implementation of the Dublin III Regulation – Final Report“.

60 Smernica z 22. septembra 2003 (Ú. v. EÚ L 251, 2003, s. 12; Mim. vyd. 19/006, s. 224).

61 Pozri odôvodnenia 3 a 4 smernice 2003/86.

62 Je to preto, lebo vyšetrovanie týkajúce sa pozadia a okolností žiadateľa môže byť efektívnejšie sledované, ak členský štát skúma okolnosti rodinných príslušníkov, ktorí sú štátnymi občanmi tej istej krajiny pôvodu; pozri s. 7 dôvodovej správy KOM (2001) 447 v konečnom znení.

63 Rozsudok z 26. júla 2017, Mengesteab (C-670/16, EU:C:2017:587, bod 50).

64 Nemecká vláda na pojednávaní poskytla podrobné informácie o postupe v prípadoch pani H a pani R.

76. Vzhľadom na znenie a účel nariadenia Dublin III je vhodnejšie vykladať znenie ustanovení o spätnom prijatí spôsobom, ktorý zodpovedá zárukám uvedeným v Charte, ktoré chránia právo na rodinný život. Ak je žiadateľ o medzinárodnú ochranu schopný preukázať vzťah s rodinným príslušníkom v zmysle článku 2 písm. g) nariadenia Dublin III a odvoláva sa na článok 9 tohto nariadenia, členský štát, ktorý má v úmysle podať dožiadanie o prijatie späť, by mal zohľadniť kritéria o zlúčení rodiny s cieľom určiť zodpovedný členský štát v súlade s článkom 3 ods. 1, okrem prípadu, ak sú príslušné orgány schopné preukázať, že dotknutá osoba vstúpila do rodinného vzťahu s cieľom vyhnúť sa uplatneniu nariadenia Dublin III.

Článok 27 nariadenia Dublin III

77. Článok 27 nariadenia Dublin III nerozlišuje medzi odvolaním alebo preskúmaním rozhodnutí o odovzdaní na základe toho, či sa týkajú dožiadaní o prevzatie alebo o prijatie späť. Z toho vyplýva, že v oboch prípadoch by žiadateľ o medzinárodnú ochranu mal mať možnosť uplatniť právo na účinný opravný prostriedok v členskom štáte, v ktorom sa tvrdí, že kritériá kapitoly III boli nesprávne uplatnené.[65] Tento výklad zaručuje, že právo na odvolanie alebo preskúmanie uvedené v článku 27 nie je zbavené svojho potrebného účinku.[66]

78. V rozsudku Ghezelbash Súdny dvor rozhodol, že zo znenia článku 27 ods. 1 nariadenia Dublin III vyplýva, že opravný prostriedok stanovený v tomto ustanovení musí byť účinný a že sa týka tak vecných, ako aj právnych otázok. Okrem toho toto znenie neuvádza nijaké obmedzenie tvrdení, na ktoré by sa mohol odvolávať žiadateľ o azyl v rámci tohto opravného prostriedku.[67] Súdny dvor tiež zdôraznil, že v odôvodnení 19 nariadenia sa uvádza, že s cieľom zabezpečiť dodržanie medzinárodného práva by mal účinný prostriedok nápravy zavedený nariadením č. 604/2013 voči rozhodnutiam o odovzdaní zahŕňať jednak preskúmanie uplatňovania tohto nariadenia, ako aj preskúmanie právnej a faktickej situácie v členskom štáte, do ktorého sa žiadateľ odovzdáva.[68] Je to prvá časť tejto skúšky, ktorá je tu relevantná, a zdá sa mi, že skoršie rozhodnutie Súdneho dvora môže a malo by sa uplatniť na okolnosti prejednávanej veci. Zdá sa, že je úplne v súlade s výslovným účelom nariadenia Dublin III, ktorým je umožniť súdne preskúmanie vykonávania nariadenia.[69]

79. Dodávam, že sporným bodom v tejto veci nie je to, či žiadatelia o medzinárodnú ochranu majú mať právo odvolať sa proti *všetkým* rozhodnutiam o odovzdaní po súhlase členského štátu s prijatím späť. Potreba takého práva vzniká iba v tých prípadoch, keď sa žiadateľ môže odvolávať na konkurenčné kritérium uvedené v kapitole III, najmä na kritériá zlúčenia rodiny, a keď môže byť relevantné nesprávne uplatnenie týchto kritérií.

80. Z týchto dôvodov som dospela k záveru, že nariadenie Dublin III sa má vykladať v tom zmysle, že ak osoba podá žiadosť o medzinárodnú ochranu v jednom členskom štáte a následne odcestuje do iného členského štátu, kde podá ďalšiu žiadosť, a snaží sa napadnúť rozhodnutie o odovzdaní vyplývajúce z dožiadania o prijatie späť z dôvodu, že druhý členský štát nesprávne uplatnil kritériá kapitoly III, najmä ustanovenia o zlúčení rodiny, vrátane článku 9 tohto nariadenia, sa od príslušných orgánov vyžaduje, aby uplatňovali relevantné kritériá kapitoly III. Podľa článku 27 ods. 1 tohto nariadenia také rozhodnutia podliehajú preskúmaniu vnútroštátnych súdov s cieľom zabezpečiť správne uplatňovanie týchto kritérií.

65 Rozsudok z 26. júla 2017, Mengesteab (C-670/16, EU:C:2017:587, body 57 a 58).

66 Rozsudok z 26. júla 2017, A.S. (C-490/16, EU:C:2017:585, bod 34).

67 Rozsudok zo 7. júna 2016, Ghezelbash (C-63/15, EU:C:2016:409, bod 36).

68 Rozsudok zo 7. júna 2016, Ghezelbash (C-63/15, EU:C:2016:409, body 39 a 44).

69 Rozsudok z 26. júla 2017, Mengesteab (C-670/16, EU:C:2017:587, bod 46).

Otázka 2

81. Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či za okolností uvedených v prvej otázke je relevantné, že prvý členský štát už vydal rozhodnutie o tejto prvej žiadosti o medzinárodnú ochranu, alebo že žiadateľ vzal túto žiadosť späť.

82. Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania po prvé nie je jasné, ako sa druhá otázka týka skutkového stavu a okolností prejednávaných vecí. Vnútroštátny súd nespresňuje, či rozhodnutie prvého členského štátu, na ktoré sa odvoláva, odkazuje na rozhodnutie, ktorým sa určuje zodpovedný členský štát, alebo na meritórne rozhodnutie týkajúce sa predmetnej žiadosti o medzinárodnú ochranu.

83. Po druhé vo veci pani H neexistujú žiadne zistenia, že nemecké orgány prijali akéhokoľvek rozhodnutie. Pokiaľ ide o pani R, nemecká vláda na pojednávaní potvrdila, že v čase, keď holandské orgány podali dožiadanie o prijatie späť (23. apríla 2016), nemeckí partneri meritórne nerozhodli v jej veci. Doplnkovú ochranu získala až 6. októbra 2016. Neexistujú žiadne skutkové zistenia, že žiadateľ vzal späť žiadosť o medzinárodnú ochranu v zmysle článku 27 alebo článku 28 smernice o konaniach.

84. Hoci skutkový základ pre druhú otázku je nejasný, napriek tomu ju v záujme dobrého poriadku stručne preskúmam.

85. Pravidlá uvedené v článku 7 ods. 2 nariadenia Dublin III stanovujú, že zodpovedný členský štát sa musí určiť na základe situácie existujúcej vtedy, keď žiadateľ po prvýkrát podá žiadosť o medzinárodnú ochranu. To predstavuje referenčný bod. Zodpovedný členský štát sa má určiť na základe skutkových okolností platných v danom čase uplatnením kritérií kapitoly III, vrátane kritérií zlúčenia rodiny (prvá fáza). Následne sa bude konať meritórne posúdenie žiadosti na účely kvalifikačnej smernice (druhá fáza). [70]

86. Ak skutkové okolnosti uvádzajú, že žiadosť v prvom členskom štáte bola predmetom posúdenia alebo bola vzatá späť alebo zamietnutá v tomto členskom štáte a ak druhý členský štát dospeje k záveru, že nie je zodpovedným členským štátom, status žiadosti o medzinárodnú ochranu v prvom členskom štáte je relevantný pre túto prvú fázu posúdenia, pokiaľ skutkové okolnosti poskytujú právny základ pre dožiadanie o prijatie späť z akéhokoľvek dôvodu, ktoré môže podať druhý členský štát podľa článku 18 ods. 1 písm. b), c), d). [71] Ak sa však tento členský štát pokladá za zodpovedný členský štát a pristúpi k druhej fáze (meritórne posúdenie), rozhodnutie o žiadosti o medzinárodnú ochranu alebo o jej späťvzatie v prvom členskom štáte bude relevantné pre posúdenie prípustnosti žiadosti v súlade s vnútroštátnymi predpismi, ktorými sa vykonáva článok 33 smernice o konaniach. [72] Pre úplnosť dodávam, že ak by žiadateľ už v prvom členskom štáte získal medzinárodnú ochranu v čase podania žiadosti v druhom členskom štáte, taká osoba by nepatrila do pôsobnosti nariadenia Dublin III, pretože by nebola „žiadateľom“ v zmysle článku 2 písm. c).

87. To, či bolo rozhodnutie o žiadosti v prvom členskom štáte už prijaté alebo žiadateľ vzal túto žiadosť späť, nie je nevyhnutne rozhodujúce pre posúdenie príslušných orgánov o správnom uplatnení kritérií kapitoly III v druhom členskom štáte na určenie, či je tento členský štát zodpovedným členským štátom na účely nariadenia č. 604/2013.

70 Pozri bod 42 vyššie.

71 Pozri bod 37 vyššie.

72 Pozri bod 17 vyššie.

Návrh

88. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy zastávam názor, že Súdny dvor by mal odpovedať na otázky položené Raad van State Netherlands (Štátna rada, Holandsko) takto:

– Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov, sa má vykladať v tom zmysle, že ak osoba podá žiadosť o medzinárodnú ochranu v jednom členskom štáte a následne odcestuje do iného členského štátu, kde podá ďalšiu žiadosť a snaží sa napadnúť rozhodnutie o odovzdaní vyplývajúce z dožiadania o prijatie späť z dôvodu, že druhý členský štát nesprávne uplatnil kritériá kapitoly III, najmä ustanovenia o zlúčení rodiny, vrátane článku 9 tohto nariadenia, sa od príslušných orgánov vyžaduje, aby uplatňovali relevantné kritériá kapitoly III. Podľa článku 27 ods. 1 tohto nariadenia také rozhodnutia podliehajú preskúmaniu vnútroštátnych súdov s cieľom zabezpečiť správne uplatňovanie týchto kritérií.

– To, či bolo rozhodnutie o žiadosti v prvom členskom štáte už prijaté alebo žiadateľ vzal túto žiadosť späť, nie je nevyhnutne rozhodujúce pre posúdenie príslušných orgánov o správnom uplatnení kritérií kapitoly III v druhom členskom štáte na určenie, či je tento členský štát zodpovedným členským štátom na účely nariadenia č. 604/2013.